

Recenzja

w postępowaniu habilitacyjnym dr Aleksandry Bartosiewicz w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse prowadzonym w Uniwersytecie Łódzkim

Podstawą recenzji jest:

- 1) Pismo Przewodniczącego Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie ekonomia i finanse dr hab. Rafała Matery, prof. UŁ z dnia 1 lutego 2022 roku informujące o powołaniu mnie do pełnienia funkcji recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Aleksandry Bartosiewicz przez Radę Doskonałości Naukowej.
- 2) Przesłana dokumentacja przygotowana przez Kandydatkę obejmująca w szczególności wnioski przewodni, kopię dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora, autoreferat przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych, wykaz opublikowanych prac naukowych, informacje o osiągnięciach popularyzujących naukę, dydaktycznych i organizacyjnych, monografię zgłoszoną przez Kandydatkę jako główne osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz kserokopie wybranych publikacji naukowych.

Niniejsza recenzja została sporządzona zgodnie z kryteriami oceny dorobku w postępowaniu habilitacyjnym, zawartymi w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późniejszymi zmianami). Zgodnie z tym przepisem stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

I. Informacje o przebiegu pracy naukowej

Aleksandra Bartosiewicz (przed 2010 r. Anusik) uzyskała tytuł magistra ekonomii (stosunki międzynarodowe) w roku 2005 na Uniwersytecie Łódzkim, Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym. Promotorem pracy magisterskiej pt.: „Kontrakty opcyjne” był prof. dr hab. Wiesław Dębski. Stopień doktora nauk ekonomicznych (w zakresie ekonomii) dr Aleksandra Bartosiewicz uzyskała w 2009 roku na Uniwersytecie Łódzkim, Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym. Promotorem rozprawy doktorskiej pt.: „Wpływ zakłóceń na wartość kontraktów futures i opcji w wybranych modelach wyceny na przykładzie giełdy Eurex” był prof. dr hab. Jan B. Gajda. Dr Aleksandra Bartosiewicz ukończyła Studia podyplomowe (translacja) na Uniwersytecie Łódzkim, Wydziale Filologicznym. Od 2009 roku Habilitantka jest zatrudniona na stanowisku adiunkta na Uniwersytecie Łódzkim, Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym w Katedrze Badań Operacyjnych.

II. Opinia o osiągnięciu naukowym będącym podstawą wystąpienia o stopień doktora habilitowanego

Dr Aleksandra Bartosiewicz jako osiągnięcie naukowe spełniające wymóg określony w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce tj. stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse wskazała monografię pt. *Transport morski kontenerów. Rola i znaczenie intermodalnych terminali przeładunkowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2020. Recenzentem monografii był dr hab. Marcin Anholcer, prof. UE w Poznaniu. Monografia obejmuje 243 strony i składa się z wprowadzenia, 5 rozdziałów, zakończenia, spisu tabel, wykresów oraz rysunków. Na wstępie trzeba zaznaczyć, że podjęta przez dr Aleksandrę Bartosiewicz tematyka monografii mieści się w nurcie badań z ekonomiki transportu oraz badań operacyjnych.

Transport intermodalny w Polsce zyskuje na popularności zarówno wśród dostawców usług transportowych jak i zlecających usługę klientów. Z uwagi na to, że wielkość i pojemność kontenerowców stale wzrasta ekonomiści szacują, że liczba portów do których będą one zawijały będzie spadać. W tym kontekście nabiera znaczenia optymalizacja procesów logistycznych terminali kontenerowych. Odpowiednia organizacja, kontrola i zarządzanie operacji wykonywanych na terminalu może przelożyć się na poprawę efektywności pracy oraz wzrost konkurencyjności terminala.

We wprowadzeniu do monografii Habilitantka trafnie określiła lukę badawczą i uzasadniła podjęcie tematu w zakresie badań nad morskimi terminalami kontenerowymi w obszarze optymalizacji procesów zachodzących na terenie morskich terminali kontenerowych oraz analizy konkurencyjności nadmorskich baz przeładunkowo-składowych kontenerów w Regionie Morza Bałtyckiego (RMB). Struktura monografii jest logiczna oraz dobrze uporządkowana. Tematyka monografii jest ważna z punktu widzenia rozważań teoretycznych oraz możliwości praktycznych zastosowań. We wprowadzeniu Habilitantka określiła główny cel badawczy jako „kompleksowe zbadanie procesów związanych z transportem i obsługą kontenerów przewożonych drogą morską”.

Moje krytyczne uwagi dotyczą zbyt szeroko sformułowanego celu głównego pracy. Szkoda, że w monografii nie przyjęto tezy głównej oraz tez szczegółowych. Nie uszczegółowiono na czym ma polegać kompleksowa analiza czy jakie procesy związane z transportem i obsługą kontenerów są przedmiotem zainteresowania Autorki. Co prawda dalej wspomniano o budowie teoretycznego modelu logistycznego oraz problemie morskiego terminala kontenerowego jako problemu kombinatorycznego o charakterze kolejkowym, ale również w sposób bardzo ogólny.

W pierwszym rozdziale monografii Autorka zaprezentowała rys historyczny rozwoju morskich przewozów kontenerowych oraz opis organizacji morskich przewozów kontenerowych.

W drugim rozdziale monografii Autorka przedstawiła w sposób wyczerpujący charakterystykę portów morskich oraz morskie bazy przeładunkowo-składowe kontenerów. Prowadzone w rozdziale pierwszym i drugim rozważania mają charakter przeglądowy systematyzujący i porządkujący wiedzę w obszarze morskich przewozów kontenerowych.

Trzeci rozdział monografii Autorka poświęciła omówieniu morskich węzłów transportowych i terminali kontenerowych. Za ważną część tego rozdziału należy przyjąć par. 3.2.3, w którym zaprezentowano koncepcję modelu morskiego terminala kontenerowego $MTK = MI_{MTK}UMD_{MTK}$ składającego się z jakościowego modelu identyfikacyjnego MI_{MTK} oraz modelu decyzyjnego MD_{MTK} . Model MI_{MTK} przedstawia sformalizowany opis badanego systemu, natomiast model MD_{MTK} jest podstawą optymalizacji zarządzania morskim terminalem kontenerowym. Model identyfikacyjny morskiego terminala kontenerowego jest reprezentowany przez piątkę postaci $MI_{MTK} = \langle \alpha, C, F, S, Z \rangle$ gdzie: α – misja terminala; C – charakterystyka terminala; F – zbiór podstawowych funkcji terminala; S – struktura organizacyjna terminala; Z – zbiór stosowanych na terminalu systemów zarządzania. Z kolei model decyzyjny morskiego terminala kontenerowego (MD_{MTK}) reprezentowany jest przez czwórkę postaci $MD_{MTK} = \langle Q, Y, \$, \Psi, \Xi \rangle$, gdzie Q – obroty towarowe terminala; Y – standardy zarządzania morskim terminalem kontenerowym; $\$$ – wynik ekonomiczny z działalności gospodarczej; Ψ – poziom spełnienia wymagań konkurencji międzynarodowej; Ξ – standardy światowej konkurencji na rynkach żeglugowych. W dalszej części rozdziału poszczególne komponenty obu modeli zostały poddane szczegółowej analizie. Model ten wykorzystano w następnych rozdziałach do szczegółowego opisu funkcjonowania morskiego terminala.

Dwa ostatnie rozdziały są kluczowe dla całej monografii. W rozdziale czwartym Autorka dokonała zestawienia prac badawczych związanych z rozważaną problematyką oraz zaprezentowała model masowej obsługi dla przykładowej morskiej bazy przeładunkowo-składowej kontenerów. Opisano na schematach między innymi poszczególne etapy operacji przeładunkowych na nabrzeżu i placu składowym, etapy operacji bramowych, etapy operacji kolejowych. Autorka przedstawiła koncepcję modelu masowej obsługi składającego się z czterech etapów rozładunku STS, rozładunku RTG, załadunku RTG, załadunku STS. Następnie rozważono przypadek przeładunku kontenerów ze statku, do którego przydzielone zostały cztery ganki, składające się z jednej suwnicy nabrzeżowej STS, trzech suwnic placowych RTG, pięciu ciągników terminalowych IMV oraz pracowników niezbędnych do realizacji dokonywanych na nabrzeżu i placu składowym operacji. Przyjęto ograniczenia związane ze strumieniem wejściowym zgłoszeń oraz czasów obsługi jednego zgłoszenia, nieograniczonej długości kolejki, braku rezygnacji z czekania na obsługę przez system oraz

ograniczenia czasowe. Do weryfikacji modelu wykorzystano obserwacje rzeczywiste oraz własne obliczenia. Wykorzystując wzory i przyjęte założenia wyznaczono czasy dla poszczególnych operacji składających się na rozładunek a następnie załadunek jednego kontenera w badanym terminalu.

Uwagi polemiczne mam w odniesieniu do sposobu prezentacji przeglądu badań. Na dwóch stronach zacytowano w sposób syntetyczny raczej autorów prac, a nie dokonano właściwego przeglądu badań. Zabrakło tutaj omówienia chociażby wybranych prac. Przykładowo: „*W ostatnim czasie wielu badaczy interesowało się tematyką morskich przewozów kontenerowych. Część z nich koncentrowała się na zagadnieniu konteneryzacji przede wszystkim z teoretycznego punktu widzenia (Dragović i in., 2017; Elentabły, 2016; Expósito-Izquierdo, 2017; Gulić i in., 2018; Hendi i in., 2017; Mili i Sadraoui, 2015). Przykładowo, Visi de Koster (2003) opisali główne procesy logistyczne zachodzące na terenie terminali kontenerowych, a Steenken i in. (2004) omówili metody, które mogą być stosowane do optymalizacji operacji portowych. Z kolei inna grupa badaczy wykorzystywała w swoich badaniach optymalizacyjne metody ilościowe, ale jedynie do zbadania jednego, konkretnego zagadnienia (Hottung i Tierney, 2016; Mishra i in., 2017).*” Z podanego przeglądu literatury nie dowiemy się dokładnie jakie procesy logistyczne czy jakie zagadnienia „konteneryzacji” były przedmiotem zainteresowania badaczy, jakie metody wykorzystano do optymalizacji operacji portowych.

W mojej ocenie, w podsumowaniu tego rozdziału zabrakło dyskusji na temat przydatności modelu, przedstawienia wad i zalet proponowanego podejścia, odniesienia propozycji autorskiego modelu do funkcjonujących w literaturze, czy też wskazania możliwości jego modyfikacji.

Najciekawszy i najbardziej wartościowy w rozprawie jest dla mnie rozdział piąty monografii. W ostatnim rozdziale monografii Autorka dokonała przeglądu i opisu nadbałtyckich terminali kontenerowych. Następnie wykorzystując metodę AHP oraz PROMETHEE II dokonała oceny konkurencyjności nadbałtyckich terminali. Habilitantka wykazała się umiejętnością wykorzystania metod wielokryterialnych do oceny badanego zjawiska. Mimo pozytywnego odbioru rozważań zawartych w tym rozdziale, pozostawia on pewien niedosyt. Krytyczne uwagi do tej części pracy dotyczą braku dokładnego opisu zastosowanej procedury analizy preferencji. Nie wiadomo, czy wagi zostały wyznaczone ekspercko? Jeśli tak, to kto pełnił rolę eksperta? Czy też zastosowano metody obiektywne (jeśli tak to jakie?) do ich wyznaczenia. Nie wiadomo jakie były przesłanki przyjęcia drugiego systemu wag i ich oszacowań do tworzenia rankingu. W pracy zawarto ostateczne wyniki analizy preferencji, natomiast brak omówienia kroków pośrednich np. macierzy porównań w metodzie AHP. Otrzymane wyniki pozwoliły Habilitantce na otrzymanie rankingów bałtyckich baz przeładunkowo-składowych kontenerów oraz ocenę ich konkurencyjności.

Podsumowując, należy stwierdzić, że monografia mimo pewnych mankamentów, stanowi wartościowe i nowatorskie opracowanie w obszarze ekonomiki transportu morskiego. Monografia została napisana poprawnym językiem. Habilitantka wykazała się umiejętnością wykorzystania modeli logistycznych i metod wielokryterialnych w badaniach. Recenzowaną monografię można uznać za dzieło posiadające walory naukowe:

Po pierwsze, Habilitantka dokonała zestawienia pozycji literaturowych związanych z morskimi terminalami kontenerowymi.

Po drugie, Habilitantka opisała stosowane na morskich terminalach rozwiązania techniczno-organizacyjne, opisała specyfikę przewozów intermodalnych oraz funkcjonujące w morskich terminalach kontenerowych rozwiązania organizacyjno-technicznych w zakresie załadunku i rozładunku morskich środków transportowych, układania tras przewozu pojazdów, planowania usytuowania i ilości portowych urządzeń przeładunkowych czy też organizacji i eksploatacji portowych placów składowych.

Po trzecie, Habilitantka zaproponowała autorski model koncepcyjny terminala kontenerowego $MTK = MI_{MTK} UMD_{MTK}$ składającego się z jakościowego modelu identyfikacyjnego MI_{MTK} oraz modelu decyzyjnego MD_{MTK} .

Po czwarte, Habilitantka dokonała specyfikacji komponentów i zmiennych z nimi związanych w ramach przedstawionych modeli MI_{MTK} , MD_{MTK} .

Po piąte, Habilitantka zidentyfikowała mocne i słabe strony morskich baz przeładunkowo - składowych kontenerów w Polsce na tle ich konkurentów z RMB z wykorzystaniem dwóch metod wielokryterialnych AHP, PROMETHE II.

Monografia Habilitantki może stanowić cenne źródło informacji oraz inspirację dla dalszych badań dotyczących kwestii organizacji transportu morskiego.

Dorobek Habilitantki w tym zakresie oceniam pozytywnie.

III. Ocena pozostałego dorobku naukowo-badawczego oraz aktywności naukowej realizowanej na więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej w szczególności zagranicznej

Ocenę pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych przeprowadzono w trzech obszarach aktywności naukowej Habilitantki po uzyskaniu stopnia doktora:

- opublikowane artykuły w czasopismach naukowych, monografie oraz rozdziały w monografiach nie wskazane jako główne osiągnięcie naukowe;
- udział w konferencjach naukowych;
- udział w projektach badawczych.

Jak wynika z autoreferatu, przedstawiony do oceny dorobek naukowy dr Aleksandry Bartosiewicz obejmuje 42 publikacje, w tym po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych 35 publikacji. Znajdują się w nim: 3 monografie (w tym 1 wskazana jako główne osiągnięcie naukowe), 9 rozdziałów w monografiach, 2 indeksy, 1 recenzja, 1 sprawozdanie z konferencji oraz 26 artykułów w czasopismach naukowych, w tym 5 w czasopismach zagranicznych. Sumaryczna liczba punktów według MNiSW –776; po uzyskaniu stopnia doktora – 749; sumaryczny Impact Factor: 3,751.

Dorobek Habilitantki jest cytowany przez innych autorów. Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science wynosi 4, według bazy Google Scholar wynosi 27 (na dzień złożenia wniosku, tj. 6.09.2021 r.). Indeks Hirscha według bazy Web of Science wynosi 1; według bazy Google Scholar wynosi 3 (na dzień złożenia wniosku, tj. 6.09.2021 r.) Trzeba wziąć pod uwagę, że niskie wskaźniki cytowalności mogą być związane z niszową tematyką, której podjęła się Habilitantka.

Artykuły zostały opublikowane głównie w czasopiśmie o zasięgu ogólnokrajowym. Pozytywnie należy ocenić publikacje w języku angielskim, w tym 3 publikacje w czasopiśmie z IF. Z 3 artykułów przyjętych do druku (na dzień 6.09.2021 r.) dwa z ich zostały opublikowane, w tym jeden z IF.

1. Bartosiewicz Aleksandra, Dracula – non omnis moriar. Facts and myths from the life of Vlad III the Impaler, "Przegląd Nauk Historycznych". MNiSW – 40 pkt;
2. Bartosiewicz Aleksandra, Szterlik Paulina, The STEEPVL and scenario analyses of the development of the Belt and Road Initiative in Poland, "Innovation: The European Journal of Social Science Research". MNiSW – 100 pkt. IF(2019) – 1,867.

W dokumentacji brak potwierdzenia przyjęcia do druku pracy

- 1) Bartosiewicz Aleksandra, Kucharski Adam, The task of reloading a ship at a maritime container terminal as a combinatorial problem of a queuing nature, "Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review".

W dokumentacji brak także potwierdzenia złożenia do druku następujących publikacji:

- 1) Bartosiewicz Aleksandra, Step-by-step calculation of the container handling times at the quay and in the storage yard, "Computers & Industrial Engineering".
- 2) Bartosiewicz Aleksandra, Szterlik Paulina, The scenario analysis of economic, social and environmental factors influencing the sustainable development of the Belt and Road in Poland, "Asia Europe Journal".
- 3) Orankiewicz Agnieszka, Bartosiewicz Aleksandra, Kucharski Adam, The impact of financial determinants on the Polish box office. The evidence from the linear regression models, "Quantitative Marketing and Economics".

Część publikacji została napisana samodzielnie, potwierdzając samodzielność i dojrzałość naukową. Pozostałe publikacje naukowe przygotowane we współautorstwie, w postaci artykułów naukowych czy monografii współautorskiej, potwierdzają umiejętność współpracy na gruncie naukowym. Udział Habilitantki w opracowaniach współautorskich wskazany w załączonych oświadczeniach zazwyczaj wynosi 50%.

Słabą stroną dorobku Habilitantki jest niewielka liczba publikacji w uznanych, międzynarodowych czasopiśmie z IF, czy też mała liczba opublikowanych artykułów w innych niż Uniwersytet Łódzki jednostkach (macierzysta jednostka). Chociaż pozytywnym aspektem jest widoczna próba lokowania prac w renomowanych czasopiśmie, w ciągu ostatnich dwóch lat, co może świadczyć o świadomym i przemyślanym zabiegu Autorki w celu umiędzynarodowienia wyników badań.

W mojej ocenie pod względem ilościowym jest to dorobek umiarkowany, natomiast w ocenie dorobku istotne znaczenie ma jakość publikacji, powiązania problemowe prac, ich rozwój naukowy, nowatorstwo oraz wkład w dyscyplinę ekonomika i finanse.

Według zestawienia Autorki jej zainteresowania badawcze koncentrują się przede wszystkim na trzech obszarach:

- morskim i kolejowym transporcie kontenerowym oraz wykorzystaniu metod ilościowych w optymalizacji procesów logistycznych - 17 publikacji (w tym 2

- monografie, 2 rozdziały w monografiach oraz 14 artykułów w czasopismach naukowych)
- analizy rynkowe (np. analiza współczesnego rynku dystrybucji kinowej w Polsce) oraz analizy rynków kapitałowych i wyceny pochodnych instrumentów finansowych - 11 publikacji (w tym 1 to monografia naukowa, 4 rozdziały w monografiach, 6 artykułów w czasopismach naukowych)
 - historii społeczno-gospodarczej, tematyki morskiej, biografii znanych postaci historycznych - 11 publikacji (3 rozdziały w monografii, 6 artykułów w czasopismach naukowych, 1 recenzja i 1 sprawozdanie z konferencji naukowej).

Publikacje dr Aleksandry Bartosiewicz, z dwóch pierwszych obszarów, można zaliczyć do dyscypliny ekonomia i finanse, głównie w obszarze ekonomia transportu (pierwszy obszar). Publikacje z trzeciego obszaru badawczego można częściowo zaliczyć do nurtu historii społeczno-gospodarczej, pozostałe są spoza dyscypliny ekonomia i finanse (np. z historii). Stanowią one ciekawe uzupełnienie dorobku naukowego z przypisaniem do obszaru popularyzacji nauki, czy popularyzacji historii.

Bardziej szczegółowej ocenie poddano dorobek naukowy z trzech nurtów badawczych, dla których załączono publikacje naukowe w dokumentacji habilitacyjnej.

Trzy publikacje zawierają częściowe wyniki badań powiązane z piątym rozdziałem monografii.

A1. Bartosiewicz Aleksandra, Szterlik Paulina (2021), Small Container Terminals in the Baltic Sea Region. An Overview and Multi-criteria Analysis of Competitiveness, "Journal of Baltic Studies" IF(2019) – 0,423.

A2. Bartosiewicz Aleksandra (2020), Application of AHP and PROMETHEE II methods to the evaluation of the competitiveness of Polish and Russian Baltic container terminals, "Scientific Journal of Maritime Research", vol. 34 (1), p. 102–110.

A3. Bartosiewicz Aleksandra, Szterlik Paulina (2019), The competitiveness of small Baltic container terminals. The PROMETHEE II multi-criteria analysis, "Logistics and Transport", No. 4(44), p. 5–14.

W pierwszym artykule A1 opisano 30 małych terminali kontenerowych w Regionie Morza Bałtyckiego oraz zbadano ich przewagi konkurencyjne. Określono terminale, których roczna maksymalna przepustowość nie przekracza 150 000 TEU. Następnie utworzono ranking terminali metodą PROMETHEE II przy zastosowaniu siedmiu kryteriów: długości nabrzeża (C1), liczby żurawi RTG (C2) i STS (C3), liczby połączeń żeglugi morskiej bliskiego zasięgu (C4), maksymalnej głębokości na nabrzeżu (C5), odległości od autostrad, dróg ekspresowych/dróg krajowych (C6) oraz od dworca krajowego (C7). Postawiono dwie hipotezy:

H1: Małe bałtyckie terminale kontenerowe o bezwzględnych udziałach w rynku to te, które mają przewagę konkurencyjną w regionie Morza Bałtyckiego.

H2: W grupie małych bałtyckich baz kontenerowych rosyjskie terminale dominują na rynku morskiej żeglugi kontenerowej.

Otrzymane w pracy wyniki pozwoliły na odrzucenie obu hipotez.

W artykule A2, drugim z tego cyklu, ocenie poddano konkurencyjność najważniejszych morskich terminali kontenerowych w Polsce i ich rosyjskich konkurentów. W tym celu zbadano

wybrane bazy polskie i rosyjskie z uwzględnieniem siedmiu kryteriów, takich jak długość nabrzeża (C1), liczba żurawi RTG (C2) i STS (C3), liczba połączeń żeglugi morskiej bliskiego zasięgu (C4), maksymalna głębokość nabrzeża (C5), odległość od autostrad i dróg ekspresowych/dróg krajowych (C6) czy odległość od dworca krajowego (C7). Łatwo zauważyć, że są to kryteria wykorzystane w poprzedniej pracy. Wykonano strategiczne mapowanie grup z wykorzystaniem opisanych kryteriów oraz utworzono rankingi terminali kontenerowych w Polsce metodą AHP i PROMETHEE II. Otrzymane rankingi pozwoliły na określenie tych bałtyckich węzłów kontenerowych, które znajdują się w obszarze strategicznych korzyści dla analizowanego sektora rynku.

Podobnie, w artykule A3, trzecim w opisywanym cyklu, dokonano oceny konkurencyjności małych bałtyckich terminali kontenerowych, których roczna maksymalna przepustowość nie przekracza 150 000 TEU. Uwzględniono takie same kryteria C1-C7, jak w poprzednich pracach. Ranking został otrzymany z wykorzystaniem metody PROMETHEE II.

Osiem kolejnych prac B1-B8 związanych jest z problematyką funkcjonowania i organizacji prac na terminalach, organizacji procesów logistycznych na terminalach kontenerowych.

B1. Bartosiewicz Aleksandra (2015), Porównanie organizacji procesów rozładowniczych na DCT Gdańsk i Euromax Rotterdam, [w:] red. J. B. Gajda, R. Jadczyk, Badania Operacyjne. Przykłady zastosowań, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

B2. Bartosiewicz Aleksandra (2013), Organizacja procesów wyładowniczych na terminalu Euromax w Rotterdamie, [w:] red. W. Sikora, Metody i zastosowania badań operacyjnych w gospodarce, finansach i szkolnictwie wyższym, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań.

B3. Bartosiewicz Aleksandra (2019), DCT Gdańsk – history, development and operation of the largest and most modern maritime container terminal in Poland, “Studia Maritima”, vol. 32.

B4. Bartosiewicz Aleksandra (2013), Rozwój konteneryzacji na świecie od końca XIX w. do czasów współczesnych, “Studia z Historii Społeczno-Gospodarczej XIX i XX wieku”, t. 11.

B5. Bartosiewicz Aleksandra (2015), Porozumienia integracyjne w morskiej żegludze kontenerowej. Geneza, rozwój i stan obecny w kontekście obowiązujących przepisów Unii Europejskiej, “Studia z Historii Społeczno-Gospodarczej XIX i XX wieku”, t. 14.

B6. Bartosiewicz Aleksandra (2014), Terminal operating systems as a tool to support entrepreneurship and competitiveness of sea ports, “Przedsiębiorczość i Zarządzanie”, t. XV, z. 10.

B7. Bartosiewicz Aleksandra (2015), The role of maritime container terminals in the provision of logistics services, “Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach”, nr 104.

B8. Bartosiewicz Aleksandra (2015), Planowanie tras przewozu ładunków z nabrzeża na plac składowy w morskim terminalu kontenerowym w Gdańsku, “Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, nr 235.

Prace B1, B2 poświęcono opisowi organizacji lub porównaniu organizacji procesów wyładowniczych na terminalu w Euromax Rotterdam oraz DCT Gdańsk. Trzecie opracowanie B3 to przegląd historyczny funkcjonowania DCT Gdańsk, czwarte B4 dotyczy rozwoju konteneryzacji na świecie od końca XIX w. do czasów współczesnych. Z kolei, w pracy B5 podjęto problematykę typów porozumień integracyjnych pomiędzy armatorami działającymi

w żegludze kontenerowej oraz przeanalizowano w ujęciu czasowym stosunek Unii Europejskiej do kwestii swobody świadczenia usług w transporcie morskim.

Trzy ostatnie prace (B6-B8) poświęcono problemom logistycznym związanym z funkcjonowaniem terminali, narzędziom wspomagającym podejmowanie decyzji. W pracy B6 opisano system operacyjny terminali, który może być wykorzystywany przez porty morskie do optymalizacji procesów załadunku/rozładunku i transportu kontenerów morskich. W pracy B8 analizie poddano problem wyboru tras przejazdu lądowych środków transportowych z nabrzeża na plac składowy na terenie morskiego terminala głębokowodnego DCT w Gdańsku. Wyróżniono, omówiono oraz poddano ocenie dziewięć możliwych wariantów doboru jednostki transportowej do danego zadania. Jeden z tych wariantów uzyskał rekomendację i wykorzystano go w DCT Gdańsk, aby zoptymalizować czas rozładunku kontenerów ze statku.

Publikacje z dwóch obszarów badawczych są ściśle powiązane z monografią oraz stanowią istotny wkład w procesie jej tworzenia. Lektura tych prac wskazuje na wszechstronną znajomość przez Habilitantkę problematyki transportu morskiego kontenerów w ujęciu historycznym, przestrzennym czy organizacji procesów logistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem terminali morskich w obszarze Morza Bałtyckiego. Habilitantka swobodnie porusza się w tematyce wykorzystania narzędzi ilościowych, np. modele logistyczne, metody wielokryterialne we wspomaganiu decyzji na terminalach morskich.

Następny cykl prac C1-C4 dotyczy nowego Jedwabnego Szlaku (NSR), inicjatywy, która próbuje stworzyć jak najkrótsze połączenie lądowe między Chinami a Europą Zachodnią. Przeanalizowano różne raporty branżowe, krajowe strategie rozwoju do 2030 r., projekty unijne i lokalne, aby ocenić czy dalszy rozwój NSR jest szansą dla kontenerowego transportu kolejowego w Polsce czy określeniu mocnych i słabych strony Łodzi w kontekście współpracy z Chinami.

C1. Bartosiewicz Aleksandra, Szterlik Paulina (2020), New Silk Road – an opportunity for the development of rail container transport in Poland?, "Nowa Polityka Wschodnia", No. 1 (24).

C2. Bartosiewicz Aleksandra, Szterlik Paulina (2019), Łódź na Nowym Jedwabnym Szlaku. Analiza przypadku, "Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach", nr 385.

C3. Bartosiewicz Aleksandra, Szterlik Paulina (2019), Łódź's Benefits from the One Belt One Road Initiative, "International Journal of Logistics Research and Application, vol. 22 (1). IF(2019) – 2,152

C4. Bartosiewicz Aleksandra, Szterlik Paulina (2018), Nowy Jedwabny Szlak a relacje polsko-chińskie, "Ekonomia XXI wieku", nr 4 (20).

Wartościową pozycją, w której zawarto rozważania dotyczące miejsca Polski na nowym Jedwabnym Szlaku jest współautorska monografia:

1. Bartosiewicz Aleksandra, Szterlik Paulina (2020), Poland on the New Silk Road Current state and perspectives, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, ss. 140.

Pozostałe prace dotyczą analizy współczesnego rynku dystrybucji kinowej w Polsce, analizy rynków kapitałowych i wyceny pochodnych instrumentów finansowych. Znajdują się tam także

prace z historii społeczno-gospodarczej, z pogranicza historii i tematyki morskiej oraz biografie znanych postaci historycznych.

Z pozostałych prac na uwagę zasługuje wartościowa monografia autorska (oparta częściowo na rozprawie doktorskiej)

1. Bartosiewicz Aleksandra (2012), Kontrakty futures i opcje na frankfurckiej giełdzie Eurex. Właściwości i wycena, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, ss. 173. która została poświęcona modelom kontraktów typu futures oraz opcji notowanych na rynku terminowym Eurex. Zbadano wpływ zakłóceń na wartość kontraktów futures na podstawie wybranych modeli.

Pod względem jakościowym dorobek naukowy jest bardzo nierówny. W mojej ocenie najbardziej wartościowe prace, to te bezpośrednio powiązane z monografią oraz monografią współautorskie. Większość opracowań ma charakter przeglądowo-poznawczy poparty studiami literaturowymi, tylko niewielka część z nich jest ukierunkowana na empiryczną weryfikację wysuniętych hipotez badawczych. Jednak biorąc pod uwagę całość dorobku z obszaru ekonomia i finanse oceniam go pozytywnie.

Habilitantka uczestniczyła czynnie w 15 konferencjach naukowych. Należy jednak zaznaczyć, że dr Aleksandra Bartosiewicz uczestniczyła tylko w konferencjach krajowych. Brak uczestnictwa w konferencjach o zasięgu międzynarodowych. Ponadto, część prezentacji konferencyjnych trudno zaliczyć do dorobku w dziedzinie ekonomia i finanse (np. prezentacje na konferencjach organizowanych przez Muzeum Farmacji i Zakład Humanistycznych Nauk Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu).

Stąd aktywność naukową związaną z uczestnictwem w konferencjach i prezentacją referatów oceniam słabo.

Habilitantka współpracowała z zagranicznymi ośrodkami naukowymi we Włoszech (Università Ca' Foscari di Venezia, prof. Paolo Pianca) i Kanadzie (Ivey Business School, prof. Simon C. Parker). W autoreferacie wskazano też krajowe wyjazdy badawcze powiązane zarówno z kwerendą biblioteczną, spotkaniami z przedstawicielami bałtyckich terminali kontenerowych (DCT Gdańsk, BCT Gdynia).

Habilitantka wzięła udział w zagranicznym szkoleniu dla młodych naukowców w ramach programu TransFormation.doc, którego organizatorem jest Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. (Western University, Ivey Business School, Canada, wrzesień 2015 r.) w obszarze wzmocnienia kompetencji z zakresu przedsiębiorczości i umiejętności miękkich niezbędnych do współpracy z gospodarką. Według Autorki wynikiem współpracy międzynarodowej był „współautorski artykuł opublikowany we włoskim wydawnictwie czy też interdyscyplinarny projekt wdrożenia innowacyjnych i oryginalnych koncepcji businessowych prezentowany przez czteroosobowy zespół badawczy w Kanadzie.”

W latach 2013–2014 Habilitantka realizowała zadania badawcze związane z rozwojem naukowym młodych naukowców (Metody ilościowe a optymalizacja procesów logistycznych). W autoreferacie Habilitantka stwierdziła, że starała się też o finansowanie badań naukowych w ramach czterech programów NCN i jednego NCBiR, które nie zostały przyznane. Habilitantka nie kierowała jednak i nie uczestniczyła w realizacji projektu naukowego pozyskanego w ogólnopolskim lub międzynarodowym konkursie, w szczególności finansowanego przez NCN.

Aktywność Habilitantki w projektach naukowych jest umiarkowanie pozytywna.

Biorąc pod uwagę przedstawioną dokumentację można stwierdzić, że aktywność naukowa w więcej niż jednej uczelni czy instytucji naukowej była realizowana przez dr Aleksandrę Bartosiewicz poprzez publikację prac naukowych przez wydawnictwa uczelni wyższych, innych niż macierzysta jednostka, (np. Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), uczestnictwo wraz z referatem na konferencjach krajowych organizowanych przez inne, aniżeli jej macierzysta jednostka, współpracę z zagranicznymi ośrodkami naukowymi we Włoszech i Kanadzie.

Całokształt działalności publikacyjnej poświęconej problematyce badawczej w obszarze ekonomii i finansów, którą zajmowała się Habilitantka oraz jej wkład w poszerzanie wiedzy w tym zakresie oceniam umiarkowanie pozytywnie.

IV. Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego

Dr Aleksandra Bartosiewicz prowadziła zajęcia dydaktyczne z 22 przedmiotów na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych (w tym badania operacyjne, statystyka, analiza decyzyjna) na trzech wydziałach Uniwersytetu Łódzkiego i czterech kierunkach (analiza gospodarcza, historia i wiedza o społeczeństwie, informatyka i ekonometria, logistyka). Prowadziła także zajęcia w języku angielskim: Economic Statistics in Logistics metria, logistyka).

Jest autorką dwóch publikacji dydaktycznych:

- Zbiór zadań z metod analizy i prognozowania rynku, Wydawnictwo KBO UŁ, Łódź 2013
- Economic Statistics in Logistics, Wydział Zarządzania UŁ, Łódź

W latach 2014–2016 wzięła udział w międzywydziałowym projekcie InfoGeoLog: Informatyka-Geoinformacja-Logistyka, Zadanie 3: Przygotowanie, otwieranie i realizacja nowego kierunku studiów I st. w jęz. angielskim na Wydziale Zarządzania przy współdziałaniu Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego, Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej, Wydziału Matematyki i Informatyki technologie informatyczne w logistyce (TILOG).

Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitantka była promotorem 10 prac licencjackich, recenzentem 14 prac licencjackich oraz 22 magisterskich.

Opublikowane prace, czy też wystąpienia konferencyjne z historii gospodarczej oraz historii można zaliczyć do działalności popularyzującej naukę w szerszym kontekście.

Habilitantka nie wykazała w autoreferacie udziału w komitetach organizacyjnych konferencji, udziału w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism, wykonanych recenzji, członkostwa w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych.

V. Konkluzja

Biorąc pod uwagę ocenę sylwetki naukowej Habilitantki z uwzględnieniem zgłoszonego osiągnięcia naukowego oraz pozostałej aktywności naukowej, a także innych elementów dorobku stwierdzam, iż spełniają one wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym,

zawarte w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późniejszymi zmianami). Szczególnie pozytywnie oceniam monografię *"Transport morski kontenerów. Rola i znaczenie intermodalnych terminali przeładunkowych"* przedstawioną jako główne osiągnięcie naukowe. Dorobek naukowy Kandydatki stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse. Pozytywnie oceniam aktywność naukową realizowaną na więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej.

Biorąc pod uwagę ogólną ocenę dorobku stwierdzam, że Habilitantka w stopniu wystarczającym spełnia wymogi formalne i merytoryczne w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse. Wniosuję o dopuszczenie dr Aleksandry Bartosiewicz do dalszych etapów postępowania.

